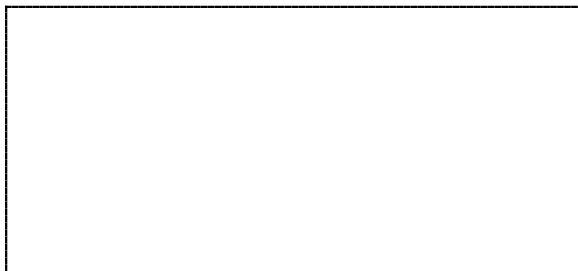

P 902041

PB-PP | B-31126
BELGIE(N) - BELGIQUE

DE BRUG

Maandblad van de Protestantse Kerk Mechelen Noord

behorende tot de Verenigde Protestantse Kerk in België

(verschijnt niét in januari en augustus)

64ste jaargang nr. 1 - februari 2020

Drukwerk verzonden tegen verlaagd tarief. Afgiftekantoor: 2800 Mechelen

Afz. / V.U.: ds J.H. Brouwer, Mechelsveldstraat 46, 2800 Mechelen

Website: www.protestantse-kerk-mechelen-noord.be
Facebook: www.facebook.com/VPKBMechelenNoord

Kerkgebouwen Keizerstraat 26-28
Secretariaat: 2800 Mechelen

Predikant: ds. J.H. Brouwer
Mechelsveldstraat 46
2800 Mechelen ☎ 015/20.51.54

**EREDIENST: IEDERE ZONDAG AANVANG: 10.00 u.,
MET KINDERNEVENDIENST EN BABY-OPVANG**

Rekening: **IBAN: BE41 0000 1657 8310, BIC: BPOTBEB1** t.n.v.
Protestants Evangelische Parochie

Rekening: **IBAN: BE97 7512 0773 6149, BIC: AXABBE22** t.n.v.
Diaconie Keizerstraat

Geluk

Soms kun je aan de woordkeuze van mensen horen, wat voor een achtergrond ze hebben. Niet alleen hebben Noorderlingen andere uitdrukkingen en wijzen van spreken dan Vlamingen, ook wat je gelooft en waar je voor staat klinkt soms door in hoe je de dingen zegt. Onlangs hadden we het er in een gespreksgroep over, hoe je elkaar het goede toewenst - aan het begin van dit nieuwe jaar heeft dat weer veelvuldig in allerlei vormen geklonken. Als protestanten halen we daar van oudsher graag God bij, en wensen elkaar 'gezegende dagen' of 'een gezegend jaar'. Kennelijk zijn er mensen die zich storen aan deze manier van uitdrukken, maar in ons groepje konden we eigenlijk niet goed begrijpen waarom. Voor velen van ons klinkt een woordje als 'gelukkig nieuwjaar' nu eenmaal erg plat - en het woordje 'geluk' is in het Nederlands ook wat onduidelijk, zoals het enerzijds verwijst naar een blij en tevreden gevoel (en wie wens je dat niet toe?), maar anderzijds ook naar het toeval dat ons leven lijkt te sturen en de ene mens boven de andere bevoordeelt ('geluk hebben in het leven' - en dat komt mij niet voor als een erg christelijke gedachte). Het laatste alternatief van 'zalig' klinkt in protestantse oren ook al wat verdacht, omdat het associaties oproept van zaligverklaringen enerzijds en werelds genot aan de andere kant.

Toch hield de dichter Willem Barnard - een dominee uit onverdacht protestantse hoek - er een vurig pleidooi voor om dat woordje 'zalig' niet af te danken. Al was het alleen maar vanwege de klank - hij vond de vertaling 'gelukkig' die al tientallen jaren geleden opkwam om de zaligspreekingen uit Matteüs 5 op een modernere manier weer te geven klinken als een mitrailleurssalvo, terwijl 'zalig' veel beter de nabijheid van God vertolkte - met als overtreffende trap het 'welgelukzalig' van Lied 146c:3).

En misschien heeft hij daar ook wel gelijk aan, in elk geval mag de verbinding tussen onze geluk-wensen en die zaligspreekingen uit het begin van de Bergrede ons altijd voor ogen staan. Want wat werkelijk telt in het leven is niet ons voldane gevoel, niet onze voorspoed, niet onze geslaagde positie. Waar het werkelijk op aan komt is onze nabijheid tot God. En dan kan het soms in de ogen van de wereld lijken alsof je aan de verkeerde kant bent terechtgekomen, de kant van de *losers*, de nederigen, de treurende, de verachten en vervolgd. Er is een flinke dosis geloof voor nodig om dat anders te zien, om juist dáár de zaligheid en het levensgeluk in te ontwaren. Maar het is op die weg, dat ons onze Heer het meest nabij is, het is deze weg die Hij voor ons uit is gegaan om ons zo tot heil en zegen te worden. In die zin wens ik u dan ook graag Gods zegen voor 2020 en Zijn nabijheid in alle dingen.

Kerkraad

De eerste vergadering van het nieuwe jaar 2020 hielden we op maandag 13 januari in de kerkzaal. De vergadering werd geopend met het lezen uit Jesaja 59 verzen 1 t/m 8. Na het gebed en de verwelkoming werd de notulen van 2 december 2019 overlopen en bekrachtigd. Aan de agenda werden nog enkele puntjes toegevoegd.

We evalueerden de voorbije ere- en feestdiensten, zondag 8/12 tweede Advent met een gastpredikant, dan met onze eigen predikant, zondag 15/12 derde Advent en zondag 22/12 vierde Advent. Dinsdag 24/12 Kerstavonddienst en woensdag 25/12 Kerstdienst om 10 uur met daarna een gezellig samen zijn en gezamenlijke maaltijd! Zondag 29/12 bleef onze kerk gesloten en hadden we samen met de kerk van Vilvoorde een gezamenlijke dienst in de Zandpoortkerk. Zondag 5/01/20 hadden we een gastpredikant en dan nog de kerkdienst van zondag 12/01 met onze eigen predikant, een dienst waarin we het H. Avondmaal mochten vieren. Alle diensten werden goed bevonden!

Het volgende puntje was de correspondentie, er waren heel wat berichten van diverse aard binnen gekomen en uit gegaan! Dan begonnen we aan de Themata. We bekeken de komende zondagen 19 en 26/01 – 2/02 t/m 1/03, dit doen we elke vergadering om te zien of er iets moet gewijzigd, veranderd of worden toegevoegd. Elke vergadering komen ook de vluchtelingen aan bod, we hebben geantwoord op een vraag van het Asielcentrum op de Zwartzustersvest. We evalueerden de bezoeken aan de 70+ ter gelegenheid van de Kerstdagen, er werden wat gedachten gewisseld. Het jaarplan 2020 werd bekeken en aangepast met betrekking tot de orgelisten en verlofdagen van de kerkraadsleden. De facebookpagina wordt regelmatig "leuk gevonden"!

We hadden het ook over de komende verkiezingen, zowel van de beheerraad als van de kerkraad, dat zal april en mei worden! We stelden ook een datum vast voor de **Gemeentevergadering, zondag 15 maart**, direct aansluitend aan de kerkdienst. We hadden het nog over de komende "Open Kerkdagen" op 6 en 7 juni, waar we ook dit jaar weer aan mee willen doen. Zoals u kon opmerken, sinds 1 december 2019 zetten we 2 boompjes aan beide zijden van de kerkingang tijdens de erediensten, dit doen we om de voorbijganger er op te wijzen dat hier iets bijzonders aan het gebeuren is, de zondagse kerkdienst. We hadden de opmerking gekregen, van verschillende mensen, dat het niet erg duidelijk was dat dit een kerk is en ook dat er een dienst is op zondagmorgen. Sinds enige tijd komt er bij ons in de kerk een jong echtpaar, hij maakte dezelfde opmerking en stelde voor

een bord of iets dergelijks te zetten waarop vermeld staat dat er op zondag om 10 uur een kerkdienst is. Na overleg hebben we besloten, te beginnen met 2 paneeltjes in het raam te zetten met de vermelding dat er 's zondags een kerkdienst is om 10 uur. Dus er wordt aan gewerkt. De gesprekskring MN en MZ werd besproken en gaat nog altijd door, zie agenda in het kerkblad. We besloten ook de kerkgangers, die we enkele zondagen niet zien in de kerk, op te volgen en een bezoekje te brengen. We hadden het nog over de schilderwerken in de kerk en aan de buiten schrijnwerkerij, (is toegezegd). De noodverlichting is vernieuwd, de rookmelders zijn gecontroleerd en moeten worden vervangen, samen met de centrale die deze in werking stellen (is ondertussen 30 jaar oud en nooit gecontroleerd door de eigenaar van het gebouw, de stad). De stad moet deze, als goede huisvader, vernieuwen volgens de nieuwe normen 2020. De inboedelverzekering is in orde gebracht. Als laatste puntje hadden we het nog over het betalend parkeren op zondag, in voege vanaf 1 januari 2020, er kan nog vrij geparkeerd worden buiten de muren van de stad, dit is in de parkeergarage op de Zandpoortvest (let op: niet op de Zandpoortvest zelf) en ook gratis is het plein op Nekkerspoel achter het Station en ook op het plein achter de spoorwegbrug van Nekkerspoel.

Na de Themata, hadden we het over de verslagen van de kindernevendienst – Senioren – Diaconaat – Zending – Pastoraat en Groot-kerk-verband. Tot hiertoe hebben zich geen nieuwe belijdenis kandidaten gemeld; spijtig! De agendapunten voor de volgende vergadering werden aangeduid. De volgende vergadering hopen we te houden op maandag 3 februari om 19.45 u in de kerkzaal. We herhalen het steeds, heeft u iets mee te delen of suggesties, laat het ons weten.

Georges

Samenstelling kerkenraad

Predikant:	ds J. Brouwer	015 - 20 51 54
Ouderlingen:	Georgette Saliba	015 - 41 31 85
	Geert Van Cammeren	015 - 31 97 64
	Xavier Van Lierde	0485 - 71 71 08
	Georges Vandensavel	015 - 61 02 03 / 0476-93 99 18
Diaken:		

Verjaardagen

02 februari	Ingrid Van Cammeren
02 februari	Ben Van Cammeren
09 februari	Peguy Ntamba
11 februari	Hilde De Keyzer e. Van Cammeren G.
14 februari	Karl Vandebroek
15 februari	Bart Van Roy
26 februari	Guy Ntamba
28 februari	Peter Oerlemans.

We wensen alle jarigen een fijne tijd, maar vooral Gods zegen toe !

Agenda

03 februari	Kerkenraad, 19u45 Kerkzaal
10 februari	Bijbel"avond", 14u30(!) Kerkzaal
13 februari	Gez. gespreksgroep, 15u Zandpoortkerk
20 februari	Seniorenmiddag, 14u30 Kerkzaal
27 februari	Bijbelmiddag, 14.30 Kerkzaal

Parkeren bij de kerk

Sinds 1 januari zijn de tijden veranderd voor betaald parkeren in de Keizerstraat. Nu staan de meters zo ingesteld, dat op alle dagen, dus inclusief de zondag, van 8u tot 20u moet worden betaald. Omdat wij ook liever zien dat uw munten in de collecten verdwijnen dan in de parkeermeters, maken we u erop attent, dat de parkeergarage aan de Zandpoortvest (niet de parkeerplaatsen langs de straat!) en de parkings van de NMBS bij het station Mechelen-Nekkerspoel (Ontvoeringsplein resp. Lakenmakersstraat) in het weekend gratis zijn. Vandaar bent u te voet in luttele minuten bij de kerk. Overigens kunnen mensen met een parkeerkaart voor personen met een handicap nog steeds op alle bovengrondse parkeerplaatsen gratis parkeren.

Erediensten

Alle diensten gaan door in het kerkgebouw aan de Keizerstraat 26, aanvang telkens om 10.00 uur, tenzij anders vermeld.

zondag 02 februari ds. T. Veldhuizen	organist: P. Oerlemans 2° collecte: Diaconie
zondag 09 februari ds. J. Brouwer	organist: E. Poncin 2° collecte: Synodale Kas
zondag 16 februari ds. J. Brouwer	organist: P. Oerlemans 2° collecte: Ik help een kind
zondag 23 februari ds. J. Brouwer	organist: T. de Jong 2° collecte: Zending
zondag 01 maart ds. J. Brouwer	organist: T. de Jong 2° collecte: Diaconie

Rooster

	<i>Kindernevendienst</i>	<i>Lector</i>
02/02	Guyny	Godelieve
09/02	Hermien	Xavier
16/02	Hanne	Henriëtte
23/02	Wibe	Jelle
01/03	Matheus	Godelieve

Bij verhindering graag zelf ruilen, daarna doorgeven aan ds. Brouwer.

Gemeentevergadering

Noteert u vast in uw agenda, dat we op zondag 15 maart aansluitend aan de kerkdienst, voor onze jaarlijkse gemeentevergadering samenkomen. Alle leden zijn hiervoor uitgenodigd. Het jaarverslag 2019 zal worden gepresenteerd en er wordt tevens gelegenheid geboden om alle mogelijke vragen te stellen over het reilen en zeilen van onze kerkelijke gemeente.

Liedboek

In ons liedboek, zingen en bidden in huis en kerk, staan mooie liederen, maar ook mooie vertellingen en gedichten. Misschien heb je er al enkele gelezen. Bij elke uitgave van ons kerkblad tracht ik een vertelling of gedicht te brengen.

Op bladzijde 523 staat het volgende van Erik van den Borne

Goed is de hand
die mij leidt
uit het donker van de nacht
naar het licht van de dag.
Goed zijt Gij, God,
onzegbaar goed.
Zegen deze dag
en al mijn dagen
dat ik onderweg ben naar U.

Erik van den Borne

Uitgekozen door Georges

Nederland ontbrandt!

Om enkele dagen een andere sfeer op te snuiven, hoef je niet altijd naar verre vreemde landen te reizen. Dit heb ik onlangs zelf ondervonden, toen ik samen met mijn vrouw Sandra en mijn jongste zoon Luther enkele dagen doorbracht bij Tante Gladys in Rijswijk.

Tante Gladys bewoont met haar drie kinderen een appartement in één van de vele woonblokken waarmee Rijswijk bezaaid is. Ze werkt als verpleegster - bejaardenhelpster in een tehuis, hard werk dat ze echter met veel enthousiasme verricht. De kinderen praten Nederlands onder mekaar, hoewel hun moeder meestal in het Engels het woord richt tot hen. Zoals zoveel Nigerianen, vindt Tante het belangrijk dat haar kinderen zo snel mogelijk goed Engels spreken. Met mijn vrouw Sandra spreekt Tante haar eigen taal Edo, zodat ik er soms het raden naar heb waarover het gesprek gaat.

Rijswijk ligt tussen de steden Den Haag en Delft, en het bleef lange tijd een landelijk dorp. In de 17e eeuw, nadat Den Haag het politieke machtscentrum was geworden van de toenmalige Republiek der Nederlanden, lieten heel wat welstellende leden van de elite er "buitenplaatsen" bouwen, waar ze konden genieten van rust en goede lucht. Vandaag telt Rijswijk meer dan 53.000 inwoners en is van dat alles maar weinig overgebleven. Rijswijk is aan Den Haag vast gegroeid, maar heeft zich altijd met hand en tand verzet tegen annexatiepogingen vanuit deze grote buurstad. Overigens heeft het huidige Rijswijk net als Den Haag een sterk multicultureel karakter, met inwoners afkomstig uit alle windstreken van de aarde.

Oud Rijswijk is het vroegere dorp, met op een heuveltje de overgrote 15e eeuwse "Oude Kerk", die om de toren heen is gebouwd, zodat het onderste stuk toren in de kerkruimte staat. Het huidige heuveltje was oorspronkelijk een strandwal, een door de branding opgeworpen, boven het zeeniveau liggende langgerekte zandbank. Westelijk Nederland is werkelijk land gewonnen op de wateren!

In Oud Rijswijk krijg je een idee hoe dit Hollandse dorp er in vroegere tijden moet hebben uitgezien.

Beslist de moeite van een bezoek waard is Delft met zijn historische binnenstad, waar nog iets is blijven hangen van Hollands "gouden" 17e

Oude Kerk Rijswijk

Delft, met zicht op Oude Kerk

op een bord aan een witgekalkte muur de tien geboden in een Franse versie. Na de Spaanse veroveringen in de zuidelijke Nederlanden (ongeveer het huidige België) vluchtten onder meer grote aantallen Waalse calvinisten naar de noordelijke Nederlanden, waar zij hun eigen kerken stichtten, waarvan er 14 bestaan tot de huidige dag. Na de herroeping van het Edict van Nantes in 1685 werd het protestantisme in Frankrijk niet meer gedoogd, kwamen veel Franse hugenoten naar Nederland en steeg het aantal Waalse kerken tot 80. Naarmate de Walen en Fransen zich meer integreerden in de Nederlandse maatschappij, namen hun kerken in aantal weer af. Toen ik bij de Nieuwe Kerk kwam was er net een Engelstalige dienst bezig, Delft is met zijn Technische Universiteit immers een internationale studentenstad geworden.

Oudejaarsnacht in Rijswijk is een belevenis. Reeds dagen op voorhand wordt her en der vuurwerk afgestoken door mensen die niet kunnen wachten en zelfs op klaarlichte dag weerklinken overal knallen. De brievenbussen van het appartementsblok werden alvast met planken dicht gemaakt om te beletten dat jongeren er vuurwerk zouden in laten ontbranden. Op Oudejaarsnacht gaan de Rijswijkers en Hagenaars pas echt los, dat hou je niet voor mogelijk. Sommige mensen sparen maandenlang om dan in één nacht voor duizenden euro's aan vuurwerk de lucht in te schieten! Tegen 10.30 uur vertrokken we met Tante Gladys naar de "Tabernakel van David"-parochie, een afdeling van de "Vrijgekochte Christelijke Kerk van God" (RCCG) in de Haagse Rosseelstraat, voor een "oversteekdienst". Nigerianen houden dikwijls

op Oudejaar diensten waarbij ze "oversteken" naar het nieuwe jaar. De gelovigen werden opgewarmd met uitbundige, opzweepende lofprijzen, met gezang en dans. Vervolgens hoorden we een preek over Markus 4:35-41, waarin Jezus met zijn leerlingen de Zee van Galilea oversteekt. Wanneer Jezus de leerlingen gebiedt het meer over te steken, vragen ze niet waarom, aldus de predikant, ze vertrouwen op hem. Vertrouw op God bij de oversteek naar het nieuwe jaar, raak niet van slag als op 's levens zee de stormwind om je loeit of als je tevergeefs je hart vermoeit! Intussen schoven de jonge mannen in de kerk ongeduldig op hun stoel. Zodra de klok middernacht aanwees en iedereen mekaar uitbundig zijn beste wensen begon aan te bieden, haastten ze zich naar buiten met het vuurwerk dat ze allemaal hadden meegebracht. Het werd een festijn van vuur en vonken, luide knallen (hoe luider hoe liever) en pijlen die de van kruitdamp vervulde lucht kleurden. Meisjes gilden schrill telkens een knaller al of niet opzettelijk te dicht bij hen ontplofte. Iedereen lachte en was uitgelaten. Toen we weer naar Tante Gladys' appartement reden, zagen we meerdere kruispunten met in het midden brandende houten paletten. Op andere plekken stonden vuurkorven langs de straat met vrolijk lachende mensen eromheen. Mannen staken midden op de straat vuurwerk af en de auto's moesten maar wachten. In België word je daarvoor gearresteerd! De politie patrouilleert wel, maar meestal in burger en zolang je geen auto's of huizen in brand steekt, of niet vecht, laat ze betijen. 't Is toch maar eens per jaar oudejaarsnacht, niet?

De volgende ochtend leek Rijswijk bijna uitgestorven, met straten vol afval van het overvloedig afgeschoten vuurwerk en resten van de verpakkingen daarvan.

Een oude man die zijn hond uitliet, zag het allemaal hoofdschuddend aan. Eindelijk, zuchtte hij zichtbaar opgelucht, het is weer voorbij...

Hugo Wilmaerts, 2 januari 2020

Noten:

- Edict van Nantes: in 1598 door koning Hendrik IV uitgevaardigd edict, dat aan de hugenoten toeliet hun protestantse geloof te belijden en hen garnizoensrecht gaf in enkele Zuid-Franse steden. In 1685 vaardigde de katholieke koning Lodewijk XIV het Edict van Fontainebleau uit waarmee hij het Edict van Nantes vernietigde.
- Redeemed Christian Church of God (RCCG): in 1952 gestichte Nigeriaanse pinksterdenominatie, thans aanwezig in 195 landen, met hoofdkwartier nabij Lagos (waar de diensten gemiddeld wekelijks door 50.000 mensen worden bijgewoond)
- Oversteekdienst: in het Engels "cross-over service"

Toespraak ds Veen bij ons 175-jarig jubileum

Beste mensen van VPKB-Mechelen-Noord, eerwaarde collega Brouwer, beste Jelle, geachte aanwezigen, Mijn naam is Ernst Veen. Ik ben dominee van de Verenigde Protestantse kerk in Leuven en mag u namens het districtsbestuur Antwerpen-Brabant-Limburg kort even toespreken en van harte feliciteren.

Welnu, men heeft het in onze moderne tijd dikwijls over kerken die leeglopen en verdwijnen. Maar jullie kerkgemeenschap viert vandaag haar 175e verjaardag en dat is dus in diezelfde moderne tijd van krimpende kerken een extra felicitatie waard!

Nu, we hebben het in 2019 dan wel over krimpende kerken, maar dat wil nog niet zeggen dat de kerk in deze moderne samenleving geen relevante rol meer heeft te spelen.

En dan denk ik bijvoorbeeld aan haar liturgische diensten, aan haar kerntaak om mensen vorm, inhoud en ruimte te geven voor geloofsbezinning, levens-beschouwing en contemplatie. Al heeft de moderne maatschappij daaraan veelal geen boodschap, laat staan een blijde boodschap. Maar daarom juist. Juist in deze tijd van groeiende ééndimensionaliteit en onmedemenselijkheid heeft de wereld wel degelijk nood aan de boodschap van naastenliefde en van verbondenheid tussen God en mens en tussen mensen onderling.

Ook denk ik aan de sociale functie van de kerk om te bouwen aan gemeenschap of om huwelijken in te zegenen en begrafenissen te verzorgen of om diaconaal dan wel pastoraal een hand uit te steken naar wie dat nodig heeft. Zeker in deze tijd van de afbrokkelende verzorgingsstaat is dat wel degelijk hard nodig.

Maar, er is, meen ik, nog een andere belangrijke functie van de kerk die heden ten dage misschien wat al te gretig onder het tapijt van de moderniteit of postmoderniteit wordt weggeveegd, maar die niettemin een groot verlies zou betekenen, niet alleen voor de kerken zelf, maar ook voor de samenleving waarin wij vandaag leven als die functie finaal zou wegvallen.

En dat is, om zo te zeggen, haar functie als doorgeefluik van het boek dat reeds eeuwen onze cultuur diepgaand heeft beïnvloed en gevormd, de Bijbel. Daarbij bedoel ik overigens niet te zeggen dat de Bijbel het exclusieve boek van de kerk is. Van die gedachte zouden we eens af moeten. De Bijbel is eerst en vooral wereldliteratuur. Een ongeëvenaarde bundeling van literaire en spirituele kracht. Maar sinds eeuwen is de kerk wel, zeg maar, de fakkeldrager van dat boek. En het zou jammer zijn, niet alleen voor de kerk, ook voor de wereld, als die rijke traditie aan literatuur, spiritualiteit en geloofsverkondiging niet verder de toekomst in wordt gedragen. Zeker hier in Europa kan dat niet genoeg onderstreept worden.

Als mensen van de weg, zoals de eerste christenen genoemd werden, moeten wij helaas constateren dat Europa immers steeds meer de weg kwijt lijkt te zijn en het spoor bijster. Humane projecten en medemenselijkheid moeten meer en meer wijken voor economische belangen, gastvrijheid jegens de vluchteling die in onze poorten is, moet steeds meer plaats maken voor het eigenbelang van hen die het reeds goed hebben.

En zo kunnen we wel stellen dat de Europese cultuur op drift is geraakt en als een weeskind op zoek is naar haar wortels. Welnu, die wortels liggen voor een groot deel in de Bijbel, in de joods-christelijk traditie, die onze cultuur sinds vele eeuwen diepgaand heeft beïnvloed. Zo onderstreept de Franse filosoof en godsdienstwetenschapper Frédéric Lenoir dat de waarden in onze moderne seculiere westerse wereld, zoals de mensenrechten, zoals gelijkheid, vrijheid van het individu, emancipatie van de vrouw, sociale rechtvaardigheid, scheiding der machten, geweldloosheid, vergeving, naastenliefde... dat al die humanistische waarden regelrecht uit de Bijbel komen en terug te vinden zijn in de boodschap van Christus.

Nu helaas zijn die waarden niet steeds recht evenredig terug te vinden in de kerkgeschiedenis, noch in de wereld, maar daar kan de Bijbel niets aan doen. Het is eens te meer een reden om die waarden te blijven doorgeven. En ook daarom zou het een groot verlies zijn, niet alleen voor de oriëntatie op het bijbelse geloof, maar ook voor de cultuur waar wij in leven, als dat boek gesloten wordt en niet meer wordt doorgegeven, doorverteld, uitgelegd. Hoe dan ook: wie zijn wortels, zijn fundamenten uit het oog verliest, verliest daarmee ook zijn oriëntatie.

Of, om het, tot slot, te zeggen met de woorden van de apostel Paulus in zijn eerste brief aan de gemeente in Thessalonica (Thess.5:19) – en tegelijk wens ik u dat hier in VPKB-Mechelen-Noord namens ons districtsbestuur ook allen toe: "Dooft de geest niet uit!"

Kortom, in gewoon Nederlands, 175 jaar terugkijkend in de tijd: Ga zo door voor de volgende 175 jaar!

Ernst Veen

Orgels, hoe kwamen ze in de protestantse kerk?

Het antwoord op deze vraag is verrassend eenvoudig: Ze waren er al!

Toen de calvinisten na de reformatie de kerken van de katholieken overnamen kregen ze de orgels erbij cadeau. Maar daar zaten ze niet op te wachten. Er is zelfs een synode geweest die aan de overheid gevraagd heeft om de orgels uit de kerken weg te halen. En in sommige plaatsen heeft het tot in de 19de eeuw geduurd tot het orgel in gebruik genomen werd. (bijv.: Naaldwijk, 1831)

Hoe kwam dat zo?

Zoals veel theologen en kerkvaders in en vòòr zijn tijd wees Calvijn het gebruik van muziekinstrumenten in de kerkdienst af. Hij plaatste het in dezelfde categorie als wierook, kaarsen en andere "dwaasheden van de papisten".

Let op, Calvijn wees niet met zoveel woorden de orgelbegeleiding van de gemeentezang af. Dat was überhaupt nog niet uitgevonden en gemeentezang was een novum dat Calvijn zelf introduceerde. Op zijn initiatief werden de 150 psalmen berijmd en hij zorgde ook voor melodieën waarop ze gezongen konden worden. Maar als je geen instrumenten mag gebruiken, hoe help je dan de gemeente die nieuwe melodieën onder de knie te krijgen? Inderdaad: de voorzanger, vaak in de persoon van het schoolhoofd die dan ook nog z'n schoolkindertjes meeneemt als ondersteunende cantorij.

Maar werden die orgels dan helemaal niet gebruikt?

Niets is minder waar. Neem bijvoorbeeld Jan Pieterszoon Sweelinck in Amsterdam.

Terwijl hij op de orgelbank zat veranderde z'n kerk van katholiek naar calvinistisch (van St. Nicolaaskerk naar Oude Kerk). Maar hij speelde rustig door, en hoe! Niet meer tijdens de dienst maar wel ervoor en

erna en nog dagelijks concerten. Het hielp ook dat hij inmiddels in dienst was van het Amsterdamse stadsbestuur. Dat zag het wel zitten, een goede organist, een mooi orgel, alles ter meerdere eer en glorie van de stad.

Hoe ging het inmiddels met de gemeentezang...?

Nou, van kwaad tot erger.

Eind 16de eeuw hadden diverse synode's (calvinistischer dan Calvijn) nog besloten dat orgels de kerk uit moesten. Maar even later:

"...de stemmen wijken zodanig af van elkaar, zoals vogels van diverse pluimage door elkaar heen schreeuwen. De maten zijn in strijd met elkaar zoals emmers in een waterput op en neer gaan. Er wordt zo hard geschreeuwd, alsof men elkaar eerder wil overschreeuwen dan met elkaar wil samenstemmen, kortom: ghehuyl ende geschreeuw.....".

Dit is een citaat van niemand minder dan Constantijn Huygens, de Secretaris van de Stadhouders. Hij schreef in 1641 een boek van 144 pagina's waarin hij een vurig pleidooi hield om alsjeblieft het orgel te gebruiken om de gemeentezang enigszins in goede banen te leiden.

Om een lang verhaal kort te maken, het orgel won het pleit, maar het zou nog tot de "nieuwe" psalmberijming van 1773 duren tot het kerkelijk orgelgebruik redelijk algemeen werd. En soms nog veel later zoals in Naaldwijk.

Wat hierboven beschreven is staat bekend als de "orgelstrijd".

Het zou niet de laatste strijd zijn op het kerkelijk erf.

Folkert Horst

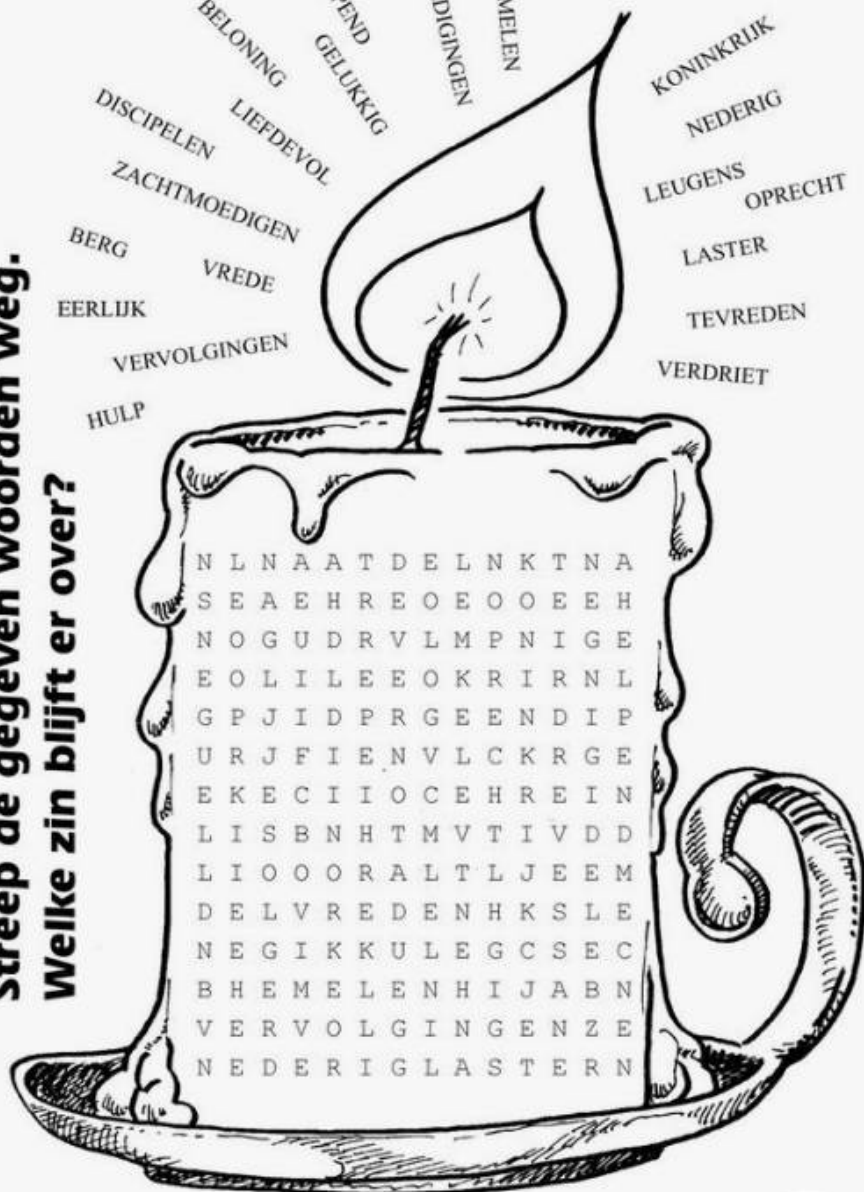
(Ingestuurd door Emile Poncin - gevonden op <https://www.pknmm.nl>)

*Ik bid dat de Heer je zegent
dat Hij je voeten laat dansen
en je armen sterk maakt.
Ik bid dat Hij je hart met tederheid vult
en je ogen met pretlichtjes.*

Afrikaanse zegenwens

**Streek de gegeven woorden weg.
Welke zin blijft er over?**

BELONING
 HELPEND
 BELEDIGINGEN
 HEMELEN
 KONINKRIJK
 NEDERIG
 DISCIPELEN
 LIEFDEVOL
 LEUGENS
 OPRECHT
 ZACHTMOEDIGEN
 BERG
 VREDE
 LASTER
 TEVREDEN
 EERLIJK
 VERVOLGINGEN
 VERDRIET
 HULP

N	L	N	A	A	T	D	E	L	N	K	T	N	A
S	E	A	E	H	R	E	O	E	O	O	E	E	H
N	O	G	U	D	R	V	L	M	P	N	I	G	E
E	O	L	I	L	E	E	O	K	R	I	R	N	L
G	P	J	I	D	P	R	G	E	E	N	D	I	P
U	R	J	F	I	E	N	V	L	C	K	R	G	E
E	K	E	C	I	I	O	C	E	H	R	E	I	N
L	I	S	B	N	H	T	M	V	T	I	V	D	D
L	I	O	O	R	A	L	T	L	J	E	E	M	
D	E	L	V	R	E	D	E	N	H	K	S	L	E
N	E	G	I	K	K	U	L	E	G	C	S	E	C
B	H	E	M	E	L	E	N	H	I	J	A	B	N
V	E	R	V	O	L	G	I	N	G	E	N	Z	E
N	E	D	E	R	I	G	L	A	S	T	E	R	N

